

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadó hivatal
Brassó, Kapu-utca 60 szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ.

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:

a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. urak üzleteiben

Felelős szerkesztő:

Dr. Vajna Gábor.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értekezhetni:

d. e. 8-9 és d. u. 2-4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

3 hasábos garmondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr.
2 hasábos garmondsor 8 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyílttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyílttéri cikkek díja előre fizetendő.

A szocializmus.

Brassó, július 8.

(—s.) Ha figyelemmel nézzük az európai eseményeket, azt látjuk, hogy a politikai zavarokból mindenhol egy párt kerül ki győztes harmadiknak — a szocialisták pártja, mely mindinkább tényezővé válik a politikában, mindinkább megszokja a világ, s mi több, maga is mindinkább hozzásimul a mai világrendszerhez, hogy jobban érvényesülhessen. Franciaországban a republikánusok és royalisták egymással való kitüzelésében a Respublica a szocialisták támogatását vette igénybe, Belgiumban a klerikálisok uralmát a liberálisok csupán a szocialista párttal egyesülve tudják megtörni, Olaszországban a radikálisok egyesültek a szocialistákkal, hogy a „provoedimenti politici” törvényjavaslatot obstrukcióval lehetetlenné tegyék, sőt még nálunk is igénybe vette a mult obstrukció a szocialisták jóakarátát a népgyűlések rendezésénél, igervén érte általános választói jogosultságot s titkos szavazást.

Ez volt különben az első eset, hogy nálunk a szocialistákkal a politikában szóba állottak és mint pártot a politikában tényezőnek elismerték.

Hanem azért még a mi szocialistáinkat nem kell komolyan venni, nálunk csupán az agrár szocializmus komoly, de az meg egy saját külön paraszt mozgalom, melyet a magyar faj földéhsége mellett a rosszul megértett és rosszul megemésztett szocialista és anarkista tanok keltettek.

Városi szocialistáink, ipari emporiumaink nem lévén, számukkal nem imponálnak, azonkívül teljesen nélkülözik az intelligens vezetést s az intelligens elemeket soraikban. — A politikában annyira jöhetnek csupán számításba, a mennyiben képesek megobstruálni egy-egy a fővárosban rendezett négyülést s tulképesek harsogni a munkás mar-seilles-el az ellenzéki Kossuth-nótát.

A többi európai államokban azon-

ban számottevő politikai pártokat alkotnak azzal a sokatmondó jelszóval, hogy övék a jövő.

Ügyeik mindenestre elég jól állanak a mint láttuk, csak hogy a szocializmus fanatikusabb apostolai nincsenek sehoggy sem megelégedve azzal a magatartással, a mit a politikai szerepet játszó szocialista pártok tanusitanak.

Szerintük a paktálás hol egyik, hol másik burzsoá párttal megfosztja a szocialista programot szigorú tisztaságától s attól az erőtől, mely hivatva volna a társadalmat regenerálni.

Mi magunk is úgy képzeljük, hogy ha belátható időközön belül valahol valami váratlan fordulat következne egy szocialista kormány lehetséges lehetne, annak meg kellene vedlenie előbb holmi liberális filantrop-demokrata párttá és kormánynyá, mely hajlandóságot mutat némely szocialista reform életbe léptetésére.

Igy leszürve üdvös is lehetne még a szocializmus, melynek ideájával a világnak meg kell barátkoznia.

Belföld.

Brassó, jul. 8.

Az 1900. évi költségvetés előirányzatának összeállításán az egyes minisztériumokban már javában dolgoznak. Az előirányzatot most is az ősszel fogja véglegesen megállapítani a minisztertanács.

A főrendiház közjogi, közgazdasági és pénzügyi hármass-bizottsága csütörtökön délelőtt tárgyalta a kiegyezési javaslatokat.

A képviselőház elnöksége már intézkedett, hogy a halálozások folytán megüresedett felső-eöri és zsámbokréri kerületekben az új képviselőválasztást megejtsék.

A kolozsvári szabadelvűpárt, melybe a volt nemzeti párt számos tagja belépett s a melyben a tisztikarnak több köztisztviselő tagja a kuriai bíraskodás törvénye folytán lemondott, legközelebb tartja ujjászervező közgyűlését.

Báró Fiáth Pál főispán táviratilag tett jelentést a fiával történt dologról a közös hadügyminisztériumnak, a mely azonnal el-

rendelte a vizsgálatot s ennek megejtésével a komáromi hadbírószágot bizta meg.

Horváth-Toldi Lajos gróf, szászsebes szabadelvűpárti képviselő Dicsőszentmártonban 65 éves korában meghalt.

Külföld.

Brassó, jul. 8.

A bécsi szocialdemokraták csütörtökön este a városháza elé akartak vonulni, hogy Luegernek macskazenét adjanak. Ezt a ter-
vüket azonban a rendőrség megghusította.

Risztics exregenst ismét szélhűdés érte. Állapota aggodalomkeltő.

Belgrádban csütörtökön d. u. 6 óra után a Mihály-utca sarkán egy ember négy-szer rálőtt Milán exkirályra, a ki kocsiján arra hajtatott. A golyók közül egyik se találta Milánt. Lukics hadsegéd azonban, a ki a merénylőre rávetette magát, balkezén könnyebb sérülést kapott. A merénylőt, a kit azonnal elfogtak, Knezsevics Gjurának hívják.

Piquart ezredes egyik párisi lapban levelet tett közzé, a melyben kijelenti, hogy a «budapesti polgárok» által számára felajánlott diszkardot köszöni, de nem fogadja el.

Barcelonában csütörtök este a zavar-gások megújultak. Tizenennyolcz letartóztatás történt. Híre jár, hogy kihirdetik az ostrom-állapotot.

Erdély magyarsága.

Brassó, jul. 8.

Ezen czim alatt a «Pesti Hirlap» jul. 6-diki száma a következőket írja:

(B. G.) Az erdélyi politika eddig teljesen ötletszerű volt. — Véletlenségtől vagy szeszélyektől függött, vagy pedig egyáltalán nem volt erdélyi politika. — Következtesen meg-megújuló eszmét csak az képezett, hogy Erdély magyarságát, névszerint a székelységet, meg kell menteni a Romániába való vándorlás kényszerűségétől és keserveitől. E homályosan kóválygó eszme majd mindig azon törekvéssel volt kapcsolatban, hogy a székelység tömegesen vagy szórványosan Magyarországra kerüljön Erdélyből.

Kossuth a székely huszárezredeket Dél-magyarországon akarta letelepíteni. A csángókat tényleg itt telepítették le. Baross a székely fiukat exportálta az állami vasipar vagy gépipar műhelyeibe. Legújabbban pedig

J. Gräf és Tsa

ékszerüzlete

3 Kapu-utca 3

Leggazdagabb választék ékszer- arany és ezüst árukban

továbbá szép választék China-ezüst-árakban.

Csak szolid áruk igen mérsékelt árak mellett.

Uj tárgyak elkészítése, javít. aranyozás és ezüstözés, valamint vésések mindenféle fémbe mérsékelt árak mellett pontosan és szolidan elkészítve.

azon eszme merült föl, hogy a székely leányok Budapest fővárosba s egyéb magyar városba jöjjenek cselédszolgálatra, ne pedig Bukarestbe s általában a Keletre.

A kérdés sokkal fontosabb, mint első pillanatra látszik. Erdély magyarsága oly csekély, hogy minden téves politika, mely Erdély nemzeti fejlődését rossz irányba terelné, végzetes következményeket vonhatna maga után. A Királyhágón tuli országrész 2,251.216 lakosából csak 698,000 a magyar, ellenben a román közel 1,300.000. A románság tehát majdnem 57⁰/₀-át képezi az egész lakosságnak. Kétszer nagyobb, mint az erdélyi magyarság. És csakis a székelység képez kompakt egységet, míg a többi magyarság igen csekély, szinte elvesző tömböket alkot a nagy román tömegek közt.

Fogarasban nem egész 5⁰/₀ a magyar elem, Hunyadban 6 százalék, Besztercze-Naszódon 4,77⁰/₀, Szebenben pláne csak 2,92 százalék.

E számok rámutatnak a helyes erdélyi politikára. Erdélyből nem szabad kihozni, hanem inkább be kell vinni oda a magyarokat. Erdély magyarsága oly gyenge, hogy azt nem szabad még tovább gyengíteni, hanem inkább minél előbb meg kell erősíteni. A Romániába való kivándorlás mindenestre meggátlandó. Az erőszakoskodás, vagy a vándorlásnak helytelen irányba való terelése azonban mit sem ér. A Székelyföld néptöbbségének magában Erdélyben kell elhelyezést találnia. Sőt még nem is elégséges e néptöbbség Erdély magyarságának megerősítésére, tényleg szükség van Erdélyben magyar-importra.

Ez nem azt teszi, hogy ideiglenes kiegészítő eszköz gyanánt sem szabad alkalmazni az eddigi, — bár téves — módszereket. De az Erdélyre vonatkozó politikai koncepció nem lehet más, mint az, hogy a székely nép vándoreleme ne menjen Keletre, hanem magában Erdélyben települjön le, s hogy még a Királyhágón innéti magyarság egy részének vándorlási mozgalmá is Erdély felé irányuljon. Mindez csak két módon érhető el: az ipar és az agrikultúra segítségével.

1. A mi az ipart illeti, gyakorlati példák mutatják, hogy a megfelelő iparos-foglalkozás azonnal megállítja a kivándorlás egy részét. Bizonyosság ez rá, hogy ha a székely munkát kap, otthon marad. Lukács László pénzügyminiszter is azért állította föl a sepsiszt-györgyi dohánygyárat, hogy vajon a székely lányok Keletre vándorlását, vagyis elzüllesztését, meg lehet-e gátolni a tisztességes munka által? A pénzügyminiszter hazafias kísérlete fényesen bevált. Sokkal több a munkára jelentkező, mint a mennyit egyelőre a dohánygyár befogadhat. Pár év múlva már befogadhat körülbelül ezer leányt, s így ennyivel kevesebb lesz azon szerencsétlenek száma, a kiket az otthoni nyomor belekerget a Kelet erkölcsi sarába. A kivándorlás meggátolásának módja tehát adva van. Gyárakat kell fölállítani a Székelyföldön, különösen oly gyárakat, a melyek munkarendje a családi rendszert lehetségessé teszi. A székely háziipart kell értelemmel és tőkével a nagyipar jelentőségére tölemelni. De közvetlenül is lehet valamit tenni. A pénzügyminiszter még egy dohánygyár fölállítását tervezi. Marosvásárhely vagy Székely Udvarhely boldog lenne, ha elnyerhetné. De fő, mint említettük, a Székelyföld ipari be rendezése a háziipar alapján.

2. Az agrikultúra. A földmívelés segítségével tán még inkább megszilárdítható

Erdélyben a magyarság. Csak hogy e tekintetben tervszerű programra s komoly akcióra van szükség. A Székelyföld már annyira parcellázva van, hogy ott további parcellázás lehetetlenség. Erdélyben tehát egyedül a telepítés által terjeszthető el a magyar faj. Legelső sorban székelyeket kell Erdély belsejében letelepíteni, hogy ekép a Romániába való vándorlástól visszatartsuk őket. Továbbá nagyobb mértékben kell folytatni az eddigi kezdeményezést a Dunántul vándor magyarjainak Erdélyben való letelepítését illetőleg. A kolozsmegyei telepítések felsikere nem tulságosan biztató ugyan, de a jobb alapokon végrehajtott és rendszeres telepítés sokkal jobb eredményeket hozhat létre.

Mindenekelőtt telepítési központot kell kiszemelni Erdélyben, s ez a «Mezőség». Erdélynek e hajdan magyar cenztréma különösen alkalmas a visszahódításra és telepítésre egyaránt. De mindkettőnek feltétele az, hogy az eladó földeket vásárolja össze az állam s a körülbelül 40 négyszög mértőldnyi kiterjedésű középregiót székelyekkel és magyarokkal telepítse be. Ekkor Erdély közepén egy második nagy magyar központ támad, mely rövid idő alatt összenő a Székelyfölddel. Az erdélyi magyarság így hatalmas koncentrikus helyzetet kap, a miben a Királyhágón innétnek is előnye van, hogy t. i. az Alföld és a Dunántul által a magyar faj tartja megszállva a magyar állam cenztrumait. A «Mezőség» és a Székelyföld együtt ledönthetetlen oszlopa lesz Erdélyben a magyar államiságnak.

Különösen szemügyre veendő továbbá Erdély folyamvölgyei. Ezek és szintén a folyók által öntözött lapályok elsősorban alkalmasok az agrikultúrára.

Sőt már most is itt találhatók a magyar tömbök és szalagok, a melyek választóvonalat képeznek a nemzetiségek irányában, ellenben összekötő kapcsot alkotnak a több magyar medencék közt. Négy erdélyi folyó: a Maros, a Szamos, a Körösök és az Olt oly völgyeket és síkokat áztatnak, a melyekben most is erős magyarság lakik, de, hogyha e magyarság új telepítések által kiegészítést nyer, a románság tényleg el lesz szigetelve. Ekép az újra meghódított Mezőség s a népességben növekedett Székelyföld, valamint a magyarság által megszállt folyamvölgyek teljesen biztosítják az erdélyi magyarság végleges és győzhetetlen fölényét. Nemzeti konszolidációnknak ez a képe a Királyhágón tul.

Ehez azonban legelőször az szükséges, hogy Erdélyből ki ne hozzunk magyarokat vagy székelyeket. Ki ne hozzunk legalább oly formában, hogy a kihozottak elveszzenek az erdélyi magyarságra nézve, habár a Királyhágón inneni magyarságot növelnék. Ideiglenes és elemer mozgalom, mely azonban nem Románia, hanem az ország belseje felé történik, nem veszedelmes, de csakis mint ideiglenes népmozgalom. Csakhamar be kell következnie az erdélyi magyarság fönnebb vázolt programszerű elhelyezkedésének és megszilárdulásának. Különben Erdély mindig sebezhető oldala marad a magyar államnak. A természet pedig arra alkotta, hogy erőforrása és dicsősége legyen a magyar nemzetnek.

A hazai románság helyzete.

Brassó, jul. 8.

Ezen cím alatt az «Egyetértés» július 6 iki száma az alábbiakat írja:

A hazai románság soha olyan dezolált állapotban nem volt, mint épen mostanában. Konzervatív természeténél fogva eddigelé vak bizalommal viseltetett természetes vezetői iránt, kik a maguk rendje módja szerint mindenütt bizonyos feltűnőbb társadalmi összetartozásnak jellegével ruházták fel a román népet. Ez a bizalom sok helyen megígott és a nép tájékozatlanul baktat a sötétségben. Hogy a román vezető elemek elvesztették a nép bizalmát, azt egyenesen önmaguknak köszönhetik. A nép bizalmával, míg annak letéteményesei voltak, visszaéltek, egymás között minden haszontalansáért a legnagyobb botrányokat provokálták és erkölcsstelen versengésekkel koczára tették a nép legváltiabb érdekeit is. Ezért a román nép mindenütt visszavonultau a maga egyszerűségében közönyösséget tanusít még azon javát előmozdító akciók iránt is, melyeket sok esetben a román nép valódi jóakarói indítanak. A hazai románság közéletében elharapódzott czivakodási vizketegség romboló hatása az egész nép felfogását megváltoztatta. Mindenütt az egymással való nem törődés, az irigység, leselkedés, a rágalmazás és a gonoszlelkűséggel határos kémkedés dominál. A politikai és társadalmi elzüllesztés összes tüneteivel nyilvánul nemcsak az intelligenciá, hanem a parasztság körében is. A meglazult közerkölcsök gondolkodóba ejtették már az optimistákat is. 1894. év óta Szeben, Fogaras, Alsóteher és Hunyad vármegyékben több, mint 4000 vadházasság létesült. A törvényes házasságot ez esetekben nem a felnőttek kerülték ki, hanem alig 14—15 éves lányok és valamivel idősebb fiatal emberek. A román nép rég időktől fogva vallásos szokásait a legnagyobb kegyelettel őrizte meg s azt, a ki ez érzelmeiben megsértette, istentagadó, halálos ellenségeinek nézte. De nem úgy áll a dolog mostanában. A nép inkább ügyefogyott politikai szóharczczal tölti idejét s olykor nagyképűséggel ignorálja legszentebb hagyományait is. Az árulkodások, a rosszakaratu megszólások és az egyenetlenséggel mindig együtt járó czivakodások tért hódítottak még a legszámbevehetőbb elemek között is.

A kultúra tekintetében még rosszabbul állanak. Páratlan közönyösséggel viseltetnek a kulturális intézményekkel szemben s készek azoktól a legtöbb helyen mindenáron megszabadulni, csak hogy akár szellemi, akár anyagi áldozatot ne hozzanak. Szeben vármegyében sok községben szép tanerőkkel ellátott iskolák vannak s mégis az iskolakerülők száma ijesztő nagy. A román nép megszokta, hogy a tudományt nem sokra becsüli. Együgyű büszkeséggel telelnek a 18—20 éves irni nem tudó fiatalok, ha kérdezik, hogy miért nem tanultak irni: «Ha mindenki tudós volna és ur, akkor mi volna?» — A leghátramaradottabbak a hunyadmegyeiek és a régi Zarándmegyeiek. — Ezeknek legnagyobb része még a természetes ész kiválóságai al sem rendelkezik. Szt. Andráson és Alpestesen, Hunyadvármegyében egész családok hevernek a nap hevében sütkérezve, mint a sátoros cigányok. Példátlan lustaság és renyheség jellemzi őket mindenütt és sem szellemi, sem testi erejüket nem használják fel.

Közgazdasági szempontból is határozott hanyatlás átvitt be a románoknál. A nép a legtöbb helyen a régi gyatra eszközökkel miveli a földjét. Primitív állapotában, elzárkozottságában, a földmivelők rendelkezésre álló mezőgazdasági gépeket a nép nem ismeri. Földje megművelésében, annak termékenyítésének fokozásában, haszonhajtó tételének mesterségében, művészetében erősen hátramaradt és e miatt elszegényedése is rohamosan halad előre. A közterhek is nagyobb és nagyobb teherként nyomják. A legjobb anyagi viszonyok között élnek azok a románok, kik a mezőségeken tartózkodnak és azok, kik a szászok társaságában folytatnak szolid ugyan, de jelentéktelen gazdálkodást. Az állattenyésztésről beszélni sem lehet. Az erdélyi románság által eddigelé elég sikeresen folytatott állattenyésztésnek a megváltozott területi viszonyok mellett már csak a maradványai találhatók még.

A román nép intelligenciája panaszkodik, hogy szegénységének főoka a magyar állam, mert saját román nyelvök használhatóságával nem alkalmazza őket. Az általuk sok esetben fizetett jövedelmezőbb állásokat idegenekkel tölti be a kormány és mindenütt a magyar nyelv feltétlen tudásától teszi függővé a románok boldogulását. A köznép panaszkodik szemforgató intelligenciájára ellen, de sok helyen figyelemre méltó elkészenettséggel vádolja a közhatóságokat is. A románlakta vidékeken a közhatóságok nem a szegény nép vezetői és törvényes jogainak hivatott őrei, hanem kegyetlen zsarnokok. Szívszorogva láttam Ujegyházán, Szeben vármegyében, a mint az odavaló főszolgabíró megszékírozta a bendorfi korcsmárost. No, de ez az eset nem áll egyedül a maga nemében. Közhatóságainknak kötelessége volna a tájékozatlan román népet szíves bánásmóddal állami intézményeinkhez való hű ragaszkodásra buzdítani. Ez azonban nem történik. A magára ily kiszonyok között, utalt nép, mindenütt a legmostohább bánásmódban részesül. Ez ép oly hiba, mint a milyen céltalan vagy éppen nagy hiba a szertelen szigorúság.

HIREK.

Brassó, jul. 8.

— Személyi hir. Dr. Jekel Frigyes, Brassó vármegye alispánja, több heti tartózkodásra Zajzonba utazott.

— Herrmann Antal munkatársunk gyermekei látogatására Hétfaluba érkezett és Brassóba is eljött.

— Petőfi-ünnep. A Brassói Nemzeti Szövetség lapunk tegnapi felhívására már megindította a mozgalmat a Petőfi-ünnep rendezése ügyében. A Szövetség elnöksége ugyanis a jövő hétre értekezletet hívott össze, mely az ünnepség részleteit megállapítani lesz hivatva.

— Nyári táncmulatság. A „Brassói Iparos Ifjak Önképző Egylete” által holnap — vasárnap — a polgári lovóda nagytermében tartandó nyári táncmulatságon Lantos György jeles zenekara játszik. Kezdeté este 7 órakor.

— A hálás lakótárs. Stetz Béla géplakatos együtt lakott Hans Emil géplakattal. Amint tegnap reggel Stetz Béla hazulról munkába ment, társa azzal az ürügygel, hogy ő nem érzi magát jól, otthon maradt. Midőn Stetz Béla este hazatért, társát nem találta otthon, de még egy rend ruháját, lehrneműjét sem, mert hálás lakótársa szépen

magával vitte azokat. Stetz azonnal följelentette a lopást a rendőrségnek.

— Az „Orient”-ben vasárnap d. u. és este a katonazene játszik.

— Lopás. Kloos holtövényi lakos a mult csütörtökön este bejött Brassóba, hogy másnap a hetivásáron egyet s mást vásároljon. Éjjeli szállásra betért az u. n. édes-lyuk című korcsmába s ottan egy Varga Endre nevű pinczérral megismerkedett, a ki szintén ott keresett magának éjjeli szállást. Midőn Kloos reggel fölkel s pénzét megszámlálta, akkor vette észre, hogy 10 forintja hiányzik. Rögtön jelentést tett a rendőrségnek, a mely Varga Endrét letartóztatta. A megtartott motozás alkalmával Vargánál 4 forintot találtak.

— Az Erdélyi féle étteremben vasárnap és a következő napokon budapesti bolygzenekar tart hangversenyt. Kezdeté fél 8 órakor.

— Elfogott betörő. A tegnapelőtt éjjel; többrendbeli betörés egyik elfogott tettese Rusa Ádám napszámos bevallotta, hogy a nevezett helyeken a betöréseket hárman követték el. A rendőrség Rusa Ádám valamása alapján folytatja a másik két jó madár nyomozását.

— Hangverseny az Európában. Ma és holnap este Galuska népzenekeara játszik az Európa szálloda éttermében. Belépti díjnincs. Kezdeté fél 8 órakor.

— Zajzoni fürdővendégek névsora. Első hét (1899 július hó 1—7-ig). 1. Jekelius József ny. cs. és kir. főhadnagy Bécs 3 személy. 2. May Adél kereskedő neje Brassó 2 sz. 3. Warmann Johanna magánzó Brassó 1 sz. 4. Immer Ottilia főmérnök neje Bécs 3 sz. 5. Leonhard Julia magánzó Brassó 1 sz. 6. Müller Károly magánzó Brassó 4 sz. 7. Klenck Anna magánzó Bucarest 2 sz. 8. Jacobi Károly ny. polgármester Brassó 4 sz. 9. Schnell Anna ügyvédjelölt neje Brassó 4 sz. 10. Köstler Augusztina kereskedő neje Temesvár 2 sz. 11. Dózsa János tanár Brassó 7 sz. 12. Dávid Mihály áll. iskolai tanító Brassó 4 személy. 13. Ungur Péter kir. albiró Brassó 4 sz. 14. Reich Mária vár. ügyész neje Brassó 3 sz. 15. Sussman Bernát kereskedő Bucarest 5 sz. 16. Schuster Sarolta magánzó Brassó 2 sz. 17. Dressnandt Sarolta magánzó Brassó 3 sz. 18. Paul Karolin lelkész özvegye Brassó 2 sz. 19. Schland Henrik tanár Brassó 5 sz. 20. Stenner Frigyes vár. levéltárnok Brassó 3 sz. 21. Stener Lujza zenet. nitónő Brassó 2 sz. 22. Miller Mária kézimunka tanítónő Brassó 1 sz. 23. Benedict Káthé gyógyszerész neje Bucarest 5 sz. 24. Reimer Karolin tisztviselő özvegye Brassó 5 sz. 25. Dr. Jekel Frigyes alispán Brassó 5 sz. 26. Rottenberg Karolin tisztviselő neje Brailla 5 sz. 27. Langer Tamás ny. kir. járásbíró Brassó 2 sz. 28. Netolicka Lujza tanár neje Brassó 3 sz. 29. Art Jusefin magánzó Brassó 3 sz. 30. Gloiger Paulin magánzó Bukarest 4 sz. Összesen 99 személy.

— A vízvezeték alapkö-lételele Sepsiszent-Györgyön. Javában folyik a munka Sepsiszent-Györgyön a vízvezeték építésében. A nagy munkának, mely Bay István városi mérnök szakavatott vezetését dicséri, immár látható eredményeiben is gyönyörködhetett az a bizottság, melynek jelenlétében szerdán délután az alapkö-lételelet. Az alapkö-lételelet a kettős víztartó medenczében egy kis rögtönzött ünnepélyességgel folyt le. Dr. Bene István mondott beszédet ev. ref. dalárda Hymnusza után, majd elhelyezték a vízvezeték létesítésének adatait magában foglaló okmányt s if. Gödri Fe-

rencz polgármester a város nevében Sepsiszent-György felvirágzására mondott szavakkal s utána többen szép jelműndítők kíséretében ütöttek háromszor kalapáccsal az okmányt borító kölapra. A dalárda Szózatja után éljenzéssel oszlott szét az ünnepelő kis társaság.

— A vörös-kereszt-egylet fogarasi fiókja július hó 4-én tartotta meg jótékony-célú táncmulatságát, melynek belövő jövedelme a Fogaras városi szegények segélyezésére fog fordíttatni. A mulatságon a közös- és honvéd tisztikar is jelen volt, élükön az ott időző Palkovics József altábornagygyal. A jövedelem 14 forint 6 kr. volt, melyből levonva a kevés kiadást, még mindig elég szép összeg maradt a szegénység és nyomó enyhítésére.

— Az Emke és gróf Majláth Gusztáv. Az Emke szept. 17-iki gyulafehérvári közgyűlésén, mely Magyarország nagy emlékü királynéje: Erzsébet királyné ő Felsege temetésének évforduló napján tartatik meg, gróf Majláth Gusztáv r. kath. püspök fog a nagy királynéről kegyeletes beszédet tartani, a mire a püspök ur, az egyesület fölkerésére úgy is mint az Emke alapító és választmányi agja, kész örömmel vállalkozott. A közgyűlés programja pár nap múlva jelenik meg.

— Petőfi emléke. Július hó 31-én Petőfi Sándor elestének 50-ik évfordulóján kegyeletes ünnepet fog ülni a magyar nemzet. Ennek az országos ünnepnek és a Petőfi-ház létesítésének dolgában mult csütörtökön délután értekezletet tartottak Budapesten a Petőfi-Társaság tagjai. A társaság a kormány és a törvényhozó testület támogatásával július 30-án fogja rendezni az ünnepet Segesvárt. Ez alkalommal Jókai Mór tartja a megnyitó beszédet, míg a program többi pontjait a társaság tagjainak költeményei, az emlékbeszéd, tudvölzö szónoklatok és dalárdák énekei fogják kitölteni. A segesvári ünnepre az összes irodalmi társaságokat, törvényhatóságokat és főbb iskolákat külön hívják meg. Ugyancsak a Petőfi-ünnep alkalmából a társaság megindítja a mozgalmat, hogy Petőfi hátrahagyott emlékei számára Budapesten külön Petőfi-ház létesüljön, a mely egyuttal otthona legyen a magyar szépirodalomnak. A felhívást Jókai Mór szerkeszti meg és ezt több ezer példányban még a segesvári ünnep előtt szét fogják osztani. Az ünnepi program részletes megállapítása egy, a legközelebbi napokban az Akadémiában tartandó nagyobb értekezleten fog megtörténni.

— Berliini tudós Erdélyben. Cichorius Konrád, nagyszerű német tudós, a berliini tudományos Akadémia megbízásából közelebről Dévára érkezik. A berliini tudós föl keresi Déván Téglás Gábor főigazgatót, a kivel együtt a nyár folyamán tanulmányozni fogják Udvarhely- és Marostordamegyében azokat a dák védműveket, a melyeket pár év előtt Téglás Gábor fedezett föl a székelvöldön.

Egy 3 szoba, konyha, mosókonyha kett esetleg istállóból álló és 2 kisebb lakás kívánatra egyesítve is, a nyáron át butorozva, Szt.-Mihálytól butornélküli évi lakásul

k i a d ó.

Hoszu-utca 66. Bővebbet az »Orient« szálló irodájában.

500 forintot

fizetnek annak, ki a Bartilla-fogviz használata után üvege 35 kr. új fogfájást kap, vagy szájüregét szaga támad. Bartilla A. örökösök (G. Winkler) Wien 19/1 Sonnensasse 1. Kérjük mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok feljelentéssel jól díjaztatnak. Káronató Brassóba

Ferfi-, fiu- és gyermek-öltönyszöveteket.

díj választékban, nagyon tartott és legjobb anyagból milyen lészállított árak mellett árusít.

| Minden vevőnek írásbeli jótállás adatki! |

Leggyorsabb elintézés.

Három tized év óta legjobb hírnevű czég.

Helmbold L. örökösei

(ezégtulajdonos: Helmbold Győző)

ÉKSZERESZ

Bassó. Weisz-Mihály-utca 24. szám. saját házában.

Ajánlja a városi és vidéki t. cz. közönségnek: dús raktárát, ékszer-, arany- és ezüst árukban u. m. mindenféle nehézségű jeggyűrűkben, schweiczi zsebórákban — Ezüst és fém-övek készítményeit — Rendelvények minden e szakmába vágó bel- és külföldi czikkekre.

Javítások, régi öveknek ujja helyreállítása. Metszetek kö- és fémbe, gyorsan eszközöltetnek.

Hatóságilag fémjegyzett áruk. Legjutányosabb árak.

Szolid és lelkiismeretes kiszolgálás.

Leányintézet.

A t. cz. szülőknek különös figyelmébe ajánlom

leányintézetemet

a melyben leányok mérsékelt feltételek, valamint tisztességes ellátás mellett, helyes gondozás és szigorú felügyelet alatt felvétetnek.

Kivánságra zongora és éneklőczkét is adok, külön megegyezés szerint.

Fuhrmann Berta szül. Obert

Brassó, Arvaház-utca 10. sz.

Olesó! Tartós! Szolid!

Van szerencsém a n. é. közönség, nagyrabecsült építők és építőmesterek figyelmét ujonnan berendezett és a legjobb segédgépekkel ellátott lakatos műhelyünkre legelőszöbb hajtó erővel (benzinmotor) felhívni és ajánljuk magunkat minden e szakmába vágó munkák elkészítésére u. m. mindennemű épület munkák, vas szerkezetek, bádog munkák, homlok, lépcső, erkély és sir-rácsoszat úgy szintén kapuk, ajtók és ablakok a leggyorsabb rübbtől a legfinomabb kivitelig. Javítások gépeknél és gép részekenél, vas és érc csavarás, aczel-bádog-hengerrudak és portal-torna

Takarék tüzhelyek.

tárgyak, töltő szabályozó és szelelő kályhák (jobb szobát is fűthető). Különösen figyelmeztetjük a n. é. közönséget mindenféle és legújabb szerkezetű Takaréktüzhelyekből álló nagy raktáromra.

Miután mindenkit a legszívélyesebben meghívunk, hogy gyártmányaink jósága és olesóságáról meggyőződjen, mély tisztelettel

Horvath S. és Conradt G.

gépészeti-építkezési és műlakatosság.
Hosszu-u. 17. sz. (Ó-Brassó)

Eladó ház

Egy erős és szolidan épült ház 5 szoba, egy konyha, egy nagy fürdő szobának is használható kamara, nagy boros pincze, mosó konyha és egy istállónak is használható faszinból álló ház, hozzá tartozó nagy udvarral a kis kerttel és külön majorsági udvarral szabad kézből eladó, ára 5000 forint.

Bolgárszeg, Felső-Kákova 15 sz. a.

Brassói bank és raktárház részvénytársaság.

Brassó, Hirscher-utca 2. (Gyümölessor sarkán) I. emelet.

befizetett alaptőke **300.000** korona.

Ügkörébe vette a bank és raktárház összes ágait, nevezetesen:

a takarékbetéti-,
váltóleszámítolási-,
előlegezési (árakra, értékpapírokra) üzletet,
értékpapírok, (részvények, záloglevelek, sorsjegyek stb.)
külföldi pénznemek, chekek, váltók adas-vevését,
másodlatok, szelvények és más értékek bevezetését;

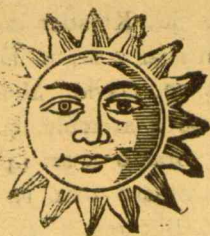
bármely művelet keresztülvitelét a bel- és külföld minden piacán, valamint értékpapírok megőrzését és kezelését.

A betétek utáni tőkekamatadót az intézet fizeti.

Felvilágosítások minden irányban díjtalanul és bérmentve adatnak.

Pénztári órák: d. e. 8—12-ig, délután 3—5-ig.

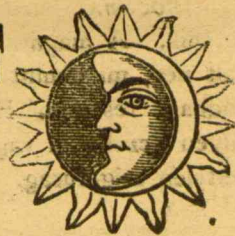
Az igazgatóság.

RESCH ADOLF

ékszerész,

Kapu-u. 7. sz

a czég alapítottatott 1833-ban.

Gazdag raktár ékszerekben, arany- és ezüstne müben és szép választék schweiczi zsebórákban

Raktáron van Christofle-, I. minőségű berndorfi alpaca- és China-ezüstnemű is az olesobb fajtaból.

Megvétetnek arany- és ezüst-tárgyak, nemes kövek, gyöngyök régi pénzek és mindennemű régiségek.

Szolid aranyozás, ezüstözés, nikelzés és vörös rézzel van bevonás, villanyos úton.

Olesó és gyors kivitele a fentnevezett szakmába vágó tárgyak javításának.

Vésések köbe és fémekbe.

Különlegesség: egyesületi jelvények és alkalmi érmek készítése.

Pilseni östörás sör

a legfinomabb

és legegészségesebb sör a világon.

Egy 0.7 literes palaczk ára 23 kr.

Minden nap friss töltésben kapható

a FLEISCHER-féle vendéglő

kimérésében, Kapu-u. 25.